

Tema: ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

- ✓ HORIZONTALNA ANALIZA
- ✓ VERTIKALNA ANALIZA
- ✓ BAZNI INDEKSI
- ✓ ANALIZA TRENDΑ

Sadržaj:

- ✚ TEMELJNI ELEMENTI FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA
- ✚ POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA
- ✚ PRIMJER HORIZONTALNE ANALIZE NA PRIMJERU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA
- ✚ PRIMJER VERTIKALNE ANALIZE NA PRIMJERU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA
- ✚ ANALIZA TRENDΑ
- ✚ ZLATNA PRAVILA FINANCIRANJA

KLASIFIKACIJA TEMELJNIH INSTRUMENATA I POSTUPAKA ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Proces analize finansijskih izvještaja obuhvaća čitav niz postupaka utemeljenih na raščlanjivanju i uspoređivanju. Komparativni finansijski izvještaji koji služe za provedbu horizontalne analize mogu se razvrstati u kontekst uspoređivanja. Horizontalnom analizom se nastoji uočiti tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih finansijskih izvještaja. Na temelju tih promjena prosuđuje se uspješnost poslovanja promatranog poduzeća. S druge strane, vertikalna analiza omogućava uvid u strukturu finansijskih izvještaja. Problematika finansijskih izvještaja, sigurno ne ostaje na 'složenosti' horizontalne i vertikalne analize, već na brojnim oblicima finansijskih pokazatelja.

HORIZONTALNA ANALIZA

Analiza postotne promjene pozicija u finansijskim izvještajima kroz duže vremensko razdoblje - dinamika. Postupak određivanja postotka povećanja/smanjenja vrijednosti neke pozicije finansijskog izvještaja u sukcesivnim vremenskim razdobljima u odnosu na bazno razdoblje.

$$\text{Postotna promjena} = \frac{\text{Stanje u tekucem razdoblju} - \text{Stanje u baznom razdoblju}}{\text{Stanje u baznom razdoblju}} \times 100$$

Koristi se da bi se uočio: uzrok promjene, procijenilo je li promjena povoljna ili ne, procijenilo kolika je vjerojatnost da se takav trend nastavi i dalje. Uobičajena analitička sredstva: komparativni finansijski izvještaji i sagledavanje tendencije promjena pomoću serije indeksa.

Primjer 1.

Na temelju aktive bilance poduzeća, izračunaj absolutnu promjenu u odnosu na navedena razdoblja te relativnu postotnu promjenu. (Prilog 1) ... komentiraj dobivene rezultate !!!

VERTIKALNA ANALIZA

Vertikalna analiza je ona u kojoj se jedna pozicija iz finansijskog izvještaja uzima kao konstanta te se određuje se postotni odnos svih ostalih varijabli tj. podataka iz izvještaja u odnosu na uzetu konstantnu varijablu. Dakle, to je usporedba pojedine pozicije iz finansijskih izvještaja s povezanim pozicijama u istom izvještaju (uobičajeno se jedna pozicija usporedbe izjednačava sa 100, a druga se izražava kao njen postotak). Omogućava uvid u strukturu izvještaja.

Primjer 2.

Na temelju računa dobiti i gubitka poduzeća, izračunaj strukturu troškova u rashodima poslovanja. (Prilog 4) ... komentiraj dobivene rezultate !!!

ANALIZA TREND-A – BAZNI INDEKSI

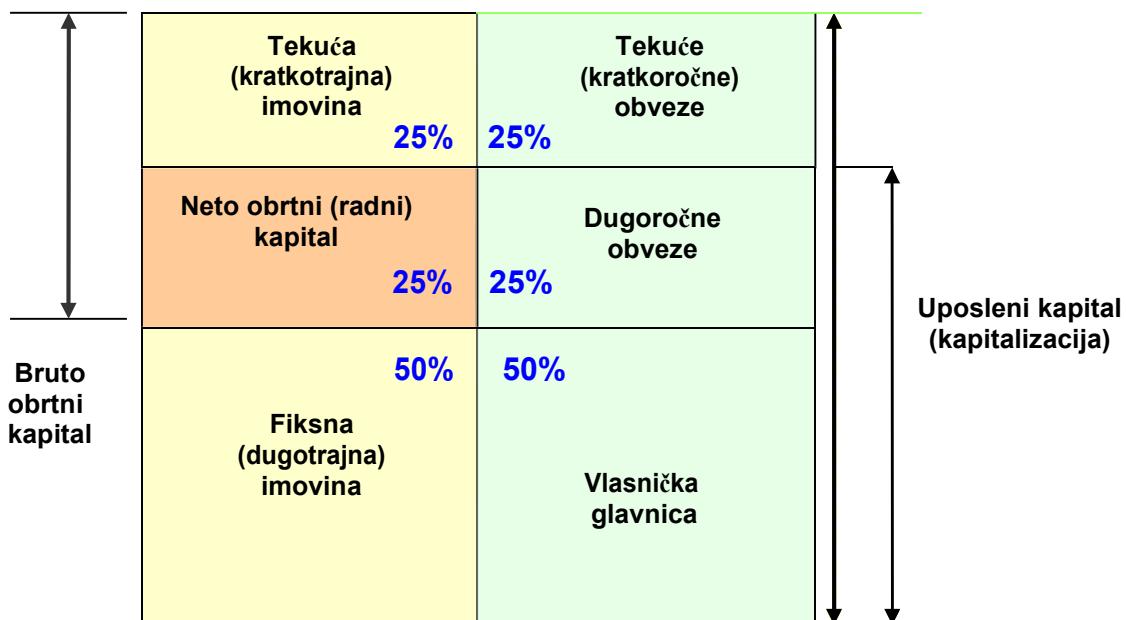
Analiza trenda naziva se i analiza indeksa, jer prikazuje relativnu promjenu neke stavke ili pokazatelja u odnosu na baznu veličinu. Ovakva analiza obično se prikazuje pomoću dijagrama te na taj način analitičari vrlo lako mogu uočiti i predvidjeti smjer kretanja pojedine varijable kroz vrijeme. Bazni indeksi se izračunavaju pomoću sljedeće formule:

$$\text{Bazni indeks} = \frac{\text{Iznos tekuće godine} - \text{Iznos bazne godine}}{\text{Iznos bazne godine}} * 100$$

Primjer 3.

Promatrano je kretanje prihoda, rashoda i dobiti u razdoblju od 2006. - 2010. Izračunaj bazni indeks za sva kretanja, ako za bazu uzimamo 2008. godinu (prilog 5).

Prikaz horizontalne i vertikalne strukture bilance

ZLATNA PRAVILA FINANCIRANJA:

Raspored po vrstama i oblicima imovine i izvora imovine koji omogućava kontinuitet poslovanja (odnos konstitucije). Usklađenost ročne strukture imovine i izvora imovine.

1. PRAVILO: Dugoročne potrebe se MORAJU financirati dugoročno!

Ovo pravilo uvjetovano je načelom sigurnosti odnosno likvidnosti i solventnosti!

Likvidnost (lat. liquidus = tekući, koji teče)

Likvidnost u širem smislu: sposobnost pretvaranja dijelova imovine iz jednog oblika u drugi.

Likvidnost u užem smislu: sposobnost nenovčane imovine da se transformira u novac.

Solventnost (lat. solvens, solvere = platiti, rješiti se duga): sposobnost plaćanja svih obveza u roku njihova dospjeća. Međusobni utjecaj likvidnosti i solventnosti: jedno uvjetuje drugo i utječe jedno na drugo!

2. PRAVILA: Kratkoročne potrebe se MOGU financirati iz kratkoročnih izvora.

Ovo načelo uvjetovano je načelom profitabilnosti, a povezano je s problemom (troškovima) neiskorištenih sredstava. Naime, kada bi se kratkoročne potrebe financirale iz dugoročnih izvora, tada bi ta sredstva bila za neko vrijeme neiskorištena, a trošak njihova financiranja bio bi značajno skuplji nego da se financiraju iz kratkoročnih izvora. U poslovanju načelo profitabilnosti i sigurnosti najčešće su u obrnuto proporcionalnoj vezi.

Određujući razinu kratkotrajne imovine, poduzeće treba uravnotežiti koristi i troškove date razine ulaganja u kratkotrajnu imovinu. Veća kratkotrajna imovina unaprjeđuje prodaju i odnose s kupcima. Veći neto radni kapital znači da poduzeće ima manje spontano financiranje obveza prema dobavljačima i razgraničenja poreza i plaća, pa će i odnosi sa dobavljačima biti bolji. Međutim, obje ove relacije (veći radnji i neto radni kapital) znače da će i troškovi financiranja nastali zbog potrebe za većim ulaganjem kapitala biti veći, a rentabilnost poslovanja (povrat)niži.

Prilog 1.

BILANCA PODUZETNIKA NA DAN 31/12/2010				
GODINA	2009.	2010.	Iznos povećanja (smanjenja)	Relativna promjena
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-	-		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	2.677.431	1.675.598		
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	176.602	176.602		
II. MATERIJALNA IMOVINA	2.500.829	1.498.996		
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	-	-		
IV. POTRAŽIVANJA	-	-		
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-		
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	4.558.145	2.220.024		
I. ZALIHE	-	-		
II. POTRAŽIVANJA	3.365.482	1.460.175		
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	1.063.101	641.916		
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	129.562	117.933		
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-	-		
E) UKUPNO AKTIVA	7.235.576	3.895.622		
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-		
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	-777.343	-2.035.912		
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000	20.000		
II. KAPITALNE REZERVE	-	-		
III. REZERVE IZ DOBITI	-	-		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-		
V ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-1.406.968	-797.343		
VI DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	609.625	-1.258.569		
VII MANJINSKI INTERES	-	-		
B) REZERVIRANJA	-	-		
C) DUGOROČNE OBVEZE	1.060.750	144.740		
D) KRATKOROČNE OBVEZE	6.952.169	5.786.794		
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	-	-		
F) UKUPNO – PASIVA	7.235.576	3.895.622		
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-		

.... rješenje

BILANCA PODUZETNIKA NA DAN 31/12/2010				
GODINA	2009.	2010.	Iznos povećanja (smanjenja)	Relativna promjena
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-	-		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	2.677.431	1.675.598	-1.001.833	-37,42
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	176.602	176.602	0	0,00
II. MATERIJALNA IMOVINA	2.500.829	1.498.996	-1.001.833	-40,06
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	-	-	*	*
IV. POTRAŽIVANJA	-	-	*	*
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-	*	*
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	4.558.145	2.220.024	-2.338.121	-51,30
I. ZALIHE	-	-	*	*
II. POTRAŽIVANJA	3.365.482	1.460.175	-1.905.307	-56,61
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	1.063.101	641.916	-421.185	-39,62
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	129.562	117.933	-11.629	-8,98
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-	-	*	
E) UKUPNO AKTIVA	7.235.576	3.895.622	-3.339.954	-46,16
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	*	*
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	-777.343	-2.035.912	1.258.569	161,9065
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000	20.000	0	0
II. KAPITALNE REZERVE	-	-	*	*
III. REZERVE IZ DOBITI	-	-	*	*
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	*	*
V ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-1.406.968	-797.343	-609.625	-43,329
VI DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	609.625	-1.258.569	1.868.194	-306,45
VII MANJINSKI INTERES	-	-	*	*
B) REZERVIRANJA	-	-	*	*
C) DUGOROČNE OBVEZE	1.060.750	144.740	916.010	-86,3549
D) KRATKOROČNE OBVEZE	6.952.169	5.786.794	1.165.375	-16,7628
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	-	-	*	*
F) UKUPNO – PASIVA	7.235.576	3.895.622	3.339.954	-46,1602
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	*	*

... komentari ...

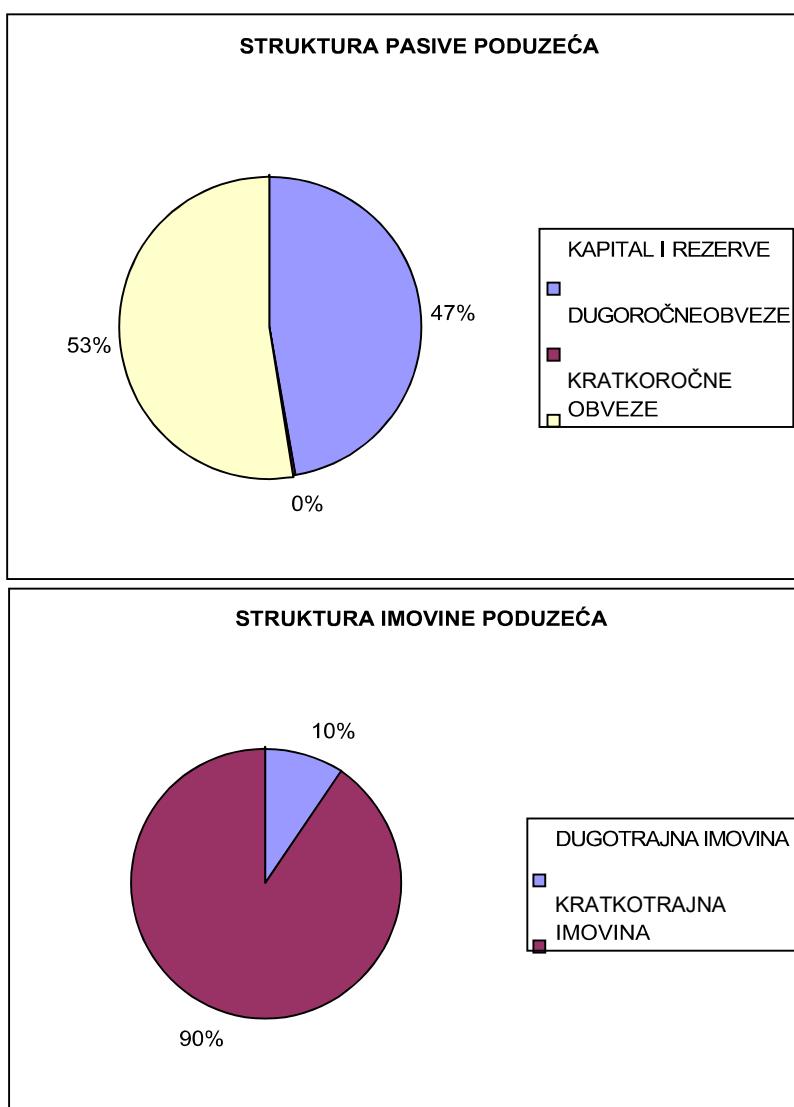
Prilog 2.

Račun dobiti i gubitka: 01/01/2010 - 31/12/2010				
Naziv pozicije	2009.	2010.	Iznos povećanja (smanjenja)	Relativna promjena
I. POSLOVNI PRIHODI	26.207.688	30.283.376	4.075.688	15,55
II. POSLOVNI RASHODI	25.439.596	31.375.119	5.935.523	23,33
III. FINANCIJSKI PRIHODI	22.467	3.505	-18.962	-84,40
IV. FINANCIJSKI RASHODI	180.934	170.331	-10.603	-5,86
V UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	-	-	*	*
VI UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	-	-	*	*
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	-	-	*	*
VIII.IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	-	-	*	*
IX. UKUPNI PRIHODI	26.230.155	30.286.881	4.056.726	15,47
X. UKUPNI RASHODI	25.620.530	31.545.450	5.924.920	23,13
XI DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	609.625	-1.258.569	-1.868.194	-306,45
XII. POREZ NA DOBIT	-	-	*	*
XIII DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	609.625	-1.258.569	-1.868.194	-306,45
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti				
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-	-		
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA	-	-		
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA	-	-		
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-	-		
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-	-		

Prilog 3.

BILANCA PODUZETNIKA NA DAN 31/12/2010					
GODINA	2009.	2010.	Iznos povećanja (smanjenja)	Relativna promjena	UDIO 2010
AKTIVA					
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-	-	*		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	516.134	1.256.612	740478	143,47	9,85
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	-	-	*	*	
II. MATERIJALNA IMOVINA	516.134	1.256.612	740478	143,47	
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	-	-	*	*	
IV. POTRAŽIVANJA	-	-	*	*	
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-	*	*	
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	10.184.888	11.503.438	1318550	12,95	90,15
I. ZALIHE	1.643.212	1.692.028	48816	2,97	
II. POTRAŽIVANJA	7.526.675	8.034.814	508139	6,75	
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	-	-	*	*	
IV. NOVAC U BANCICI I BLAGAJNI	1.015.001	1.776.596	761595	75,03	
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-	-	*	*	
E) UKUPNO AKTIVA	10.701.022	12.760.050	2059028	19,24	100
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	*	*	
PASIVA					
A) KAPITAL I REZERVE	5.277.187	6.040.685	763.498	14,47	47,34
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000	20.000	0	0,00	
II. KAPITALNE REZERVE	-	-	*	*	
III. REZERVE IZ DOBITI	-	-	*	*	
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	*	*	
V ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	4.098.217	4.762.527	664.310	16,21	
VI DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	1.158.970	1.258.158	99.188	8,56	
VII MANJINSKI INTERES	-	-	*	*	
B) REZERVIRANJA	-	-	*	*	
C) DUGOROČNE OBVEZE	62.601	24.395	-38.206	-61,03	0,19
D) KRATKOROČNE OBVEZE	5.361.234	6.694.970	1.333.736	24,88	52,47
E) OTP I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	-	-	*	*	
F) UKUPNO – PASIVA	10.701.022	12.760.050	2.059.028	19,24	
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	*	*	

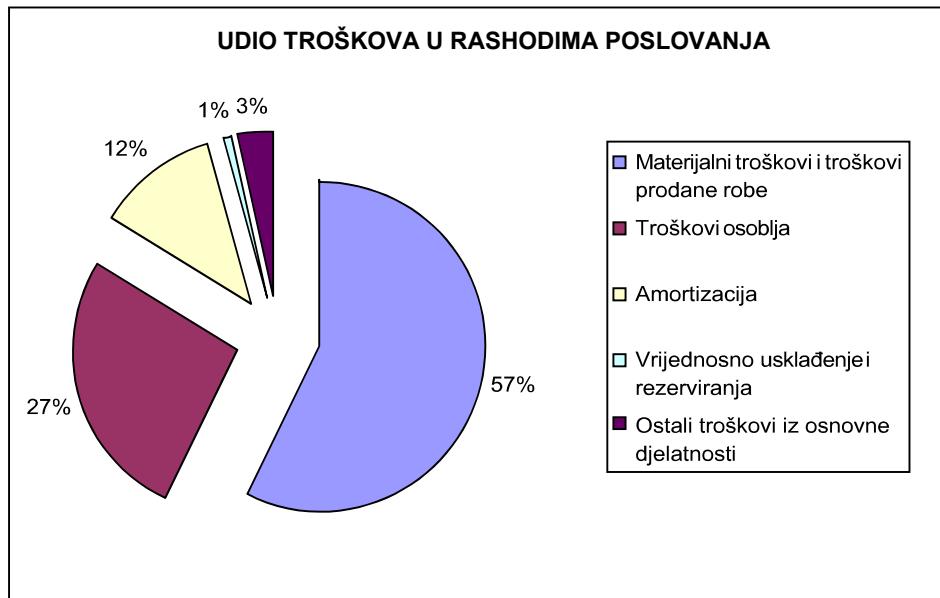
... komentari ...

Prilog 4.

Račun dobiti i gubitka dioničkog društva - 01/01/2010-31/12/2010		Struktura 2010.
	2010.	
PRIHODI		
A) Prijodi	1.511.042	99,32
Prihodi od prodaje u zemlji	1.468.170	96,51
Prihodi od prodaje u inozemstvu	33.279	2,19
Ostali prihodi	9.593	0,63
B) Financijski prihodi	10.284	0,68
Pozitivne tečajne razlike	3.609	0,24
Kamate i ostali financijski prihodi	6.675	0,44
C) Izvanredni prihodi	0	
PRIHODI UKUPNO	1.521.326	100,00
RASHODI		
D) Promjene u zalihamama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
E) Rashodi	1.205.859	
Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	685.000	
Troškovi osoblja	325.000	
Amortizacija	145.000	
Vrijednosno usklađenje i rezerviranja	12.000	
Ostali troškovi iz osnovne djelatnosti	38.859	
F) Financijski rashodi	11.633	100
Negativne tečajne razlike	2.021	17,37
Kamate i ostali financijski rashodi	9.612	82,63
G) Izvanredni rashodi		
UKUPNI RASHODI	1.217.492	100
DOBITAK ILI GUBITAK		
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	303.834	
Porez na dobit	3.441	
Dobit ili gubitak nakon oporezivanja	300.393	
Manjinski interesi		
Neto dobit ili gubitak skupine	300.393	

... komentari ...

Prilog 5.

	2006	2007	2008	2009	2010
PRIHODI	167,25	180,35	195	201,35	212
RASHODI	133,8	144,28	156	161,08	169,6
DOBIT	33,45	36,07	39	40,27	42,4

	2006	2007	2008	2009	2010
PRIHODI					
RASHODI					
DOBIT					

... komentari ...
